



ETNOGRAFIA POLSKA

XXXI

Zeszyt 2

POLSKA AKADEMIA NAUK  
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

# ETNOGRAFIA POLSKA

## XXXI

Zeszyt 2

WROCLAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK · ŁÓDŹ  
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH  
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1987

REDAKTOR: WITOLD DYNOWSKI

SEKRETARZ REDAKCJI: IWONA KABZINSKA-STAWARZ

CZŁONKOWIE RADY REDAKCYJNEJ: JOZEF BURSZTA, MARIA BIERNACKA

(PRZEWODNICZĄCA): MARIA FRANKOWSKA, JADWIGA KLIMASZEWSKA,  
ANNA KUTRZEBA-POJNAROWA, WANDA PAPROCKA,  
ZOFIA SZYFLIŁBEJN-SOKOLEWICZOWA

Adres Redakcji: 00-140 Warszawa, al. Świerczewskiego 105



mi. in. 0186



Okladkę projektował Edward Kostka

Redaktor Zyta Kwiecińska

Redaktor techniczny Alicja Januszczak

© Copyright by Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo. Wrocław 1987

Printed in Poland

PL ISSN 0071-1861

Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo. Wrocław 1987.  
Nakład: 900 egz. Objętość: ark. wyd. 17,30, ark. druk. 14,75.  
ark. A1 20. Papier offset. kl. III, 80 g, 70 × 100. Oddano do składania  
1987-01-30. Podpisano do druku 1987-09-17. Druk ukończono w paź-  
dzierniku 1987. Wrocławska Drukarnia Naukowa. Zam. 118/87. C-7.

Cena zł 350,–

## SPIS TREŚCI

### ARTYKULY

#### *Część I*

Zofia Sokolewicz – Klasycy etnografii polskiej. Eugeniusza Frankowskiego teoria myślenia magicznego i obrzędów przejścia . . . . .	11
Streszczenie w jęz. angielskim . . . . .	24
Medard Tarko – Badania etnograficzne Eugeniusza Frankowskiego. Zasięg, problematyka, metody . . . . .	27
Streszczenie w jęz. angielskim . . . . .	58
Stanisław Błaszczuk – Muzeum Ludu Polskiego w Poznaniu według koncepcji Eugeniusza Frankowskiego . . . . .	61
Streszczenie w jęz. angielskim . . . . .	75
Zofia Grodecka – Zainteresowania badawcze profesora Eugeniusza Frankowskiego polskim haftem ludowym . . . . .	77
Eugeniusz Frankowski – Znaki wypalane i wystrzygane na skórze zwierząt pociągowych na Półwyspie Iberyjskim . . . . .	89

#### *Część II*

Bronisława Kopczyńska-Jaworska – Antropologia miasta . . . . .	127
Streszczenie w jęz. angielskim . . . . .	137
Magdalena Zowczak – Bohater jako święty . . . . .	139
Streszczenie w jęz. angielskim . . . . .	158
Janusz Bohdanowicz – Regiony etnograficzne Polski w świetle wyników badań PAE . . . . .	161
Streszczenie w jęz. angielskim . . . . .	191
Lech Mróz – Z rodu Kaina . . . . .	193
Streszczenie w jęz. angielskim . . . . .	217

### KRONIKA

W rocznicę śmierci prof. dr. Tadeusza Milewskiego – <i>Ryszard Tomicki</i>	219
Pieniężnińskie Spotkania z Religiami – Dni Judaistyczne – <i>Janusz Walerowski SVD</i>	221

### RECENZJE

Anna Żarnowska, Robotnicy Warszawy na przełomie XIX i XX wieku, Warszawa 1985, PIW, ss. 295 – <i>Maria Idzkowska</i> . . . . .	227
Anna Zadrożyńska, Powtarzać czas początku. Część I: O świętowaniu dorocznych	

świąt w Polsce, Wydawnictwo Spółdzielcze, Warszawa 1985, ss. 168, seria „ze smokiem” – <i>Maria Idzkowska</i> . . . . .	231
Poezja gruzińska. Antologia, wybór Igora Sikiryckiego, Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 1985, ss. 630 – <i>Andrzej Woźniak</i> . . . . .	232

## NEKROLOGI

André Leroi-Gourhan (1911-1986) – <i>Zofia Sokolewicz</i> . . . . .	234
Mircea Eliade (1907-1986) – <i>Magdalena Zmysłowska</i> . . . . .	235

## СОДЕРЖАНИЕ

### СТАТЬИ

#### *Часть I*

Зофия Соколевич — Классики польской этнографии. Евгения Франковского теории магического мышления и обрядов перехода . . . . .	11
Резюме на английском языке . . . . .	24
Медард Тарко — Этнографические исследования Евгения Франковского. Объем, проблематика, методы . . . . .	27
Резюме на английском языке . . . . .	58
Станислав Блащик — Музей польского народа в Познани согласно концепции Евгения Франковского . . . . .	61
Резюме на английском языке . . . . .	75
Зофия Гродецка — Исследования профессора Евгения Франковского, касающиеся польских народных вышивок. . . . .	77
Евгений Франковски — Выжигаемые и выстригаемые знаки на коже тягловых животных Иберийского полуострова . . . . .	89

#### *Часть II*

Бронислава Копчиньска-Яворска — Антропология города. . . . .	127
Резюме на английском языке . . . . .	137
Магдалена Зовчак — Герой как святой . . . . .	139
Резюме на английском языке . . . . .	158
Януш Богданович — Этнографические регионы Польши в свете исследований Польского Этнографического Атласа. . . . .	161
Резюме на английском языке . . . . .	191
Лех Мруз — Из рода Каина . . . . .	193
Резюме на английском языке . . . . .	217

### ХРОНИКА

В годовщину смерти профессора д-ра Тадеуша Милевского — <i>Рышард Томщики</i> . <i>Томщики</i> . . . . .	219
Пененженские встречи с религиями — Иудейские дни — <i>Януш Валеровски</i> SVD . . . . .	221

## ОБСУЖДЕНИЯ

- Анна Жарновска, Рабочие Варшавы на переломе XIX и XX вв., Варшава 1985, Государственный издательский институт, 295 стр. — *Мария Идзковска* . . . 227
- Анна Задрожиньска, Повторение начального времени. Часть I: О праздновании ежегодных праздников в Польше. Кооперативное издательство, Варшава 1985, 168 СТР., серия „С драконом” — *Мария Идзковска* . . . . . 231
- Грузинская поэзия. Антология, избранное Игоря Сикирыцкого. Лодзинское издательство, Лодзь 1985, 630 СТР. — *Анджей Возыняк* . . . . . 232

## НЕКРОЛОГИ

- Андре Леруа Гурхан (1911-1986) — *Зофия Соколевич* . . . . . 234
- Мирцеа Елиаде (1907-1986) — *Магдалена Змысловска* . . . . . 235

## CONTENTS

### ARTICLES

#### *Part I*

Zofia Sokolewicz – The classics of the Polish ethnology. The Eugeniusz Frankowski's theory of the magic way of thinking and the transition rites . . . . .	11
Summary in English . . . . .	24
Medard Tarko – The ethnographic researches and studies of Eugeniusz Frankowski. Scope, problems and methods . . . . .	27
Summary in English . . . . .	58
Stanisław Błaszczuk – The Museum of the Polish Folk in Poznań according to the conception of Eugeniusz Frankowski . . . . .	61
Summary in English . . . . .	75
Zofia Grodecka – Prof. E. Frankowski's concern in the Polish folk embroidery . . . . .	77
Eugeniusz Frankowski – The stamps cut-out and burnt-out on the skin of the draft animals on the Iberian peninsula . . . . .	89

#### *Part II*

Bronisława Kopczyńska-Jaworska – The urban anthropology . . . . .	127
Summary in English . . . . .	137
Magdalena Zowczak – A hero as a saint . . . . .	139
Summary in English . . . . .	158
Janusz Bohdanowicz – The ethnographic regions of Poland in the light of the researches of the Polish Atlas of Ethnography . . . . .	161
Summary in English . . . . .	191
Lech Mróz – Of the Kain's stock . . . . .	193
Summary in English . . . . .	217

### CHRONICLE

The anniversary of the death of Prof. Tadeusz Milewski – <i>Ryszard Tomicki</i> . . . . .	219
The meeting with religions in Pieniężno – the Judaistic Day – <i>Janusz Walerowski</i> SVD . . . . .	221

### BOOK REVIEWS

Anna Żarnowska, Robotnicy Warszawy na przełomie XIX i XX wieku (The workers of Warsaw at the break of the 19 and 20 centuries), Warszawa 1985, PIW, ss. 295 – <i>Maria Idzkowska</i> . . . . .	227
Anna Zdrożyńska, Powtarzać czas początku. Część I: O świętowaniu dorocznych	

świąt w Polsce (To repeat the time of the Origin. Part I: The feast and rituals of the annual cycle in Poland), Wydawnictwo Spółdzielcze, Warszawa 1985, ss. 168, seria „ze smokiem” – <i>Maria Idzkowska</i> . . . . .	231
Poezja gruzińska. Antologia (The Georgian poetry. An anthology), wybór Igora Sikiry- kiego, Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 1985, ss. 630 – <i>Andrzej Woźniak</i> . . . . .	232

#### OBITUARIES

André Leroi-Gourhan (1911-1986) – <i>Zofia Sokolewicz</i> . . . . .	234
Mircea Eliade (1907-1986) – <i>Magdalena Zmysłowska</i> . . . . .	235